

JOSEPH RICHALD (1862-1950)

1903

Richald, Joseph, Marie, Ghislain werd geboren te Namen op 12 januari 1862 en overleed te Brussel op 27 oktober 1950.

Na zijn volledig middelbaar onderwijs, volbracht hij zijn hogere studiën aan de Universiteit Gent, waar hem het diploma van „Ingénieur honoraire des Ponts et Chaussées” werd toegekend bij K.B. van 25 oktober 1886; trad dan in het Korps van Ingenieurs van Bruggen en Wegen.

Werd benoemd tot Ingenieur van 3e klas bij K.B. van 24 mei 1887; werd, van 24 mei 1887 tot 31 juli 1890, gehecht aan de Speciale Diensten van de gekanaliseerde Maas en Samber om, als adjunct, zijn dienstoverste te Namen bij te staan voor het opmaken der verbeteringsontwerpen van deze rivieren.

Werd van 31 juli 1890 tot 20 november 1895 gehecht aan het Centraal bestuur van Bruggen en Wegen (Dienst van de eerste directie van de wegen en burgerlijke gebouwen, en van het bestendig consultatief Comité van Bruggen en Wegen). Werd, bij K.B. van 31 december 1892, benoemd tot Ingenieur van 2e klas en van 20 november 1895 tot 30 november 1903 belast met het Bestuur van het 4e arrondissement in de speciale dienst der verbredingswerken van het Kanaal van Charleroi naar Brussel.

Bij K.B. van 31 maart 1897 tot ingenieur van 1^e klas, en bij K.B. van 31 maart 1902 tot eerst aanwezig ingenieur van 2^e klas benoemd, werd hij, bij K.B. van 21 november 1903 in beschikbaarheid gesteld om gehecht te worden aan het Departement van Binnenlandse Zaken en van Openbaar Onderwijs.

Bij K.B. van 30 november 1903 werd hij aan de Speciale Scholen te Gent, belast met de herhalingen van de cursussen „Construction du Génie civil” en met de toepassingswerken behorende bij deze cursussen.

Bij K.B. van 20 oktober 1904 werd hij, buiten zijn vorige functies, belast met het gedeelte van de cursus „Constructions du Génie Civil”, dat de kunstwerken (met uitzondering van degene, die betrekking hebben met de werken aan de kust), behandelt.

Hij werd bij K.B. van 14 december 1905 bevorderd tot de rang van gewoon hoogleraar aan de Faculteit der Wetenschappen.

Hij werd bij K.B. van 31 maart 1906 benoemd (in de afdeling in beschikbaarheid) tot eerst aanwezend ingenieur van 1e klas, later tot hoofd-ingenieur en tot Inspecteur-generaal.

Bij K.B. van 27 februari 1909 werd hij, op zijn aanvraag, ontlast van de herhalingen en van de oefeningen behorende tot de cursussen „Construction du Génie Civil”, gegeven in het eerste jaar der Speciale Scholen, en bij K.B. van 30 april 1919 kreeg hij, op zijn aanvraag, ontlasting van al de herhalingen en oefeningen aangaande de cursussen „Constructions du Génie Civil”.

Bij K.B. van 13 november 1919 werd hij, buiten zijn andere bevoegdheden, belast met de gedeelten van de cursus „Constructions du Génie Civil” betreffende „Les Communications par terre et par eau” en „Les travaux maritimes et les procédés généraux de constructions”.

Bij K.B. van 15 november 1930 werd hij nog benoemd voor de cursussen van „Procédés généraux de constructions” en „Constructions du Génie civil”, bepaald door de wet van 21 mei 1929 op het toekennen der academische graden.

Hij was gedurende lange jaren, algemeen secretaris van de „Association internationale permanente des congrès de navigation”.

Bij K.B. van 12 jan. 1932 werd hij toegelaten tot het emeritaat. Hij was titularis van belgische en vreemde eretekens.

Joseph Richald werd naar de Universiteit geroepen om in de Speciale Scholen voor ingenieurs het onderwijs in de burgerlijke bouwkunde te doen genieten van de ervaring die hij in de Administratie van Bruggen en Wegen had opgedaan tijdens zijn meer dan 17-jarig verblijf in de verschillende diensten van dit Korps. Hij had immers medegewerkt aan het ontwerpen en uitvoeren der werken, die aan de Maas en aan de Samber werden aangebracht, en had zich onderscheiden door zijn begrip- en werkvermogen; tijdens zijn verblijf in het Centraal Bestuur had hij innig samengewerkt met de verschillende diensten van Bruggen en Wegen en toen hij aan een afdeling van het Kanaal van Charleroi werd gehecht, kon hij aan de voeding van dit kunstwerk gelukkige wijzigingen aanbrengen, die de oplossing van het moeilijk probleem van de verbreding van het kanaal hebben vergemakkelijkt.

Zohaast hij aan de Universiteit benoemd werd, legde hij de hand aan het monumentaal werk, waaraan hij onverpoosd tot aan zijn emeritaat ijverig zijn krachten heeft besteed.

In zijn cursussen „Cours des ouvrages d'art du Génie Civil”, „Procédés généraux de Constructions” en „Voies de communication par terre et par eau” werden de opvatting- en uitvoeringsprincipiën van alle mogelijke typen van kunstwerken der burgerlijke bouwkunde behandeld en besproken. Zijn „Fascicules” gaan vergezeld van „atlassen”, waarin de schematische tekeningen van de bijzondere burgerlijke kunstwerken van de ganse wereld zijn weergegeven. Deze reusachtige taak kon hij tot een goed einde brengen dank zij het innig

contact dat hij met de Belgische diensten van Bruggen en Wegen had weten te behouden, dankzij ook de persoonlijke betrekkingen die hij met ingenieurs van alle landen had weten tot stand te brengen tijdens de vergaderingen van de „Association Internationale permanente des Congrès de Navigation”, waarvan hij tot secretaris-generaal werd benoemd in 1910.

Zijn cursussen waren vermaard en werden gebruikt voor het onderwijs der burgerlijke bouwkunde, niet alleen aan onze Alma Mater en aan onze Belgische Universiteiten, maar ook in de vreemde, daar waar bouwkundige ingenieurs werden gevormd. Een ganse generatie van Belgische en vreemde ingenieurs heeft in de boeken van Professor Richald een grondige kennis van de aan de basis der burgerlijke bouwkunde liggende principes kunnen opdoen.

In 1922 werd hij aangeduid als lid van de „Compagnie universelle du Canal de Suez”, samengesteld uit 12 ingenieurs, gekozen tussen de vermaardste wereld-ingenieurs; hij kon aan deze stichting uitstekende diensten bewijzen door het aanduiden van de middelen strekkende tot het vermijden van verzandingen. Tot op het einde van zijn leven, interesseerde hij zich aan het onderwijs in de burgerlijke bouwkunde en na zijn emeritaat bleef hij in innig contact met de Universiteitsprofessoren die deze stof doceerden.

D. DE MEULEMEESTER

PUBLIKATIES VAN JOSEPH RICHALD

IN BOEKVORM

Aqueducs-Siphons en bois, en maçonnerie, en métal et en béton-armé. Un fascicule de 59 pages avec 55 fig. dans le texte. 1e édition 1906 — 2e édition 1914 — 3e édition 1924.

Ponts et tunnels. Texte de 549 pages en 3 fascicules, avec atlas. 1e fascicule : Ponts fixes et ponts mobiles, généralités. Ponts et viaducs en maçonnerie, voûtes encastrées, voûtes articulées, dispositif Séjourné. Ponts et viaducs en béton-armé et en béton fretté. Grands ponts modernes. Ponts et viaducs en bois (2e édition 1910); 2e fascicule : Ponts et viaducs métalliques. Constructions indépendantes (poutres reposant librement sur deux appuis, poutres continues et poutres cantilevers). Supports métalliques. Constructions dépendantes (ponts et viaducs en arcs et en arcs-cantilevers, ponts suspendus). Passerelles pour piétons (2e édition 1910); 3e fascicule: Ponts mobiles et ponts canaux. Ponts mobiles en bois. Ponts mobiles en métal, ponts tournants à simple et double volée (charpente et voie, pivot, appareils de calage et d'enclenchement, verrous d'éclissage, tampon de choc), ponts tournants et mixtes; ponts basculants, ponts roulants, ponts à transbordeur, ponts levants. Ponts-aqueducs et ponts-canaux en maçonnerie et en métal. Tunnels pour voies ferrées et canaux, profils transversaux et têtes des tunnels. (2e édition, 1910) (3e édition 1930).

Atlas de 167 planches avec 1452 figures et dessins (1907).

Barrages et écluses. Textes de 490 pages et 3 fascicules avec atlas. 1e fascicule : Barrages de réservoirs. Barrages en rivières : barrages fixes, barrages mobiles. Radiers des barrages. Barrages à pertuis (à poutrelles, à vannes et cylindriques). Barrages amovibles (à fermettes avec aiguilles, rideaux Caméré, vannes Boulé, vannes à galets — à ponts supérieurs — à vannes tournantes — à tambour — à segments et à cylindre) (1910); 2e fascicule : Écluses de navigation. Écluses simples et avec sas, radiers et bajoyers, radiers résistants ou de revêtement. Porte d'écluses en bois busquées et non busquées. Portes métalliques non busquées, portes à rabattement, portes roulantes.

Portes métalliques busquées à simple et à double bordage. Appareils de manœuvre de portes. Dispositions en vue du remplissage et de la vidange du sas. Écluses spéciales (écluses étagées, écluses avec bassins d'épargne, écluses de garde).

Appareils régulateurs du niveau des biefs des canaux, etc. (1911); 3e fascicule : Éclusettes de suation, d'évacuation et de retenu. Plans inclinés pour bateaux transportés à sec et à flot. Ascenseurs hydrauliques à deux sas conjugués (système Edwin Clark) d'Anderson, des Fontinettes, du canal du Centre belge du canal de Trent. Ascenseur sur flotteurs d'Henricherburg (1911). Atlas de 74 planches avec 556 figures et dessins (1909).

Procédés généraux de constructions. Exécution des travaux d'art (1e partie). — Mortiers, bétons, maçonneries-Dalots, aqueducs, ponceaux, aqueducs siphons — (1919) 267 p. Atlas, 37 planches; 2e édition (1928).

Exécution des travaux d'art (2e partie). Terrassements (1920), 94 p., 14 planches.

Exécution des travaux d'art (2e partie). Exécution des fondations à l'air libre et à *sec sous* le niveau normal des eaux par rabattement de la nappe (1921), 213 p. — Atlas 12 pl. id. (1924). Atlas, 132 planches.

Travaux maritimes (3e partie) (1924), 205 p., 77 pl.

Voies de communication par terre. Étude des tracés des routes et voies ferrées. — Cubature des terrassements. — Mouvement des terres (1920), 194 p., Atlas, 39 planches.

Voies de communication par eau (navigation intérieure, navigation maritime (1922), 320 p., 9 planches annexes.

Égypte — Canal de Suez. Bulletin de l'Association internationale permanente des congrès de navigation. N° 11 et 12 (1931).